הגדה

של פסח

תש״א

החדש הזה

לכם ראש חדשים
ראשון הוא לכם לכל
חדשי השנה חדש
האביב
ובחדש האביב
בארבעה עשר בו
פסח הוא
זמן חרותנו: והיה
היום הזה לכם לזכרון
וחגתם אותו לדורותיכם
חקת עולם תחגהו
כי בעצם היום הזה
יצאו צבאותיכם
ממצרים
היום הייתם לעם

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב

הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר
הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ הַנִּצָּנִים
נִרְאוּ בָאָרֶץ, עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ:

הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ
וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ.

נצא
השדה
נלינה
בכפרים
נשכימה לכרמים, נראה
אם פרחה הגפן, פתח
הסמדר, הנצו הרמונים
הדודאים נתנו ריח
ועל פתחינו כל מגדים

כְּתֹנוֹת פַּסִּים לָבַשׁ הַגָּן
וּכְסוּת רִקְמָה מַדֵּי דִשְׁאוֹ
וּמְעִיל תַּשְׁבֵּץ עָטָה כָּל עֵץ
וּלְכָל עַיִן הֶרְאָה פִּלְאוֹ

כָּל צִיץ חָדָשׁ, לִזְמַן חָדָשׁ
יָצָא שׂוֹחֵק לִקְרַאת בֹּאוֹ,
אַךְ לִפְנֵיהֶם שׁוֹשָׁן עוֹבֵר
מֶלֶךְ עַל כָּל הוֹרָם כִּסְאוֹ

יָצָא מִבֵּין מִשְׁמָר עָלָיו
וַיְשַׁנֶּה בִּגְדֵי כִלְאוֹ
מִי לֹא יִשְׁתֶּה יֵינוֹ עָלָיו,
הָאִישׁ הַהוּא יִשָּׂא חֶטְאוֹ!

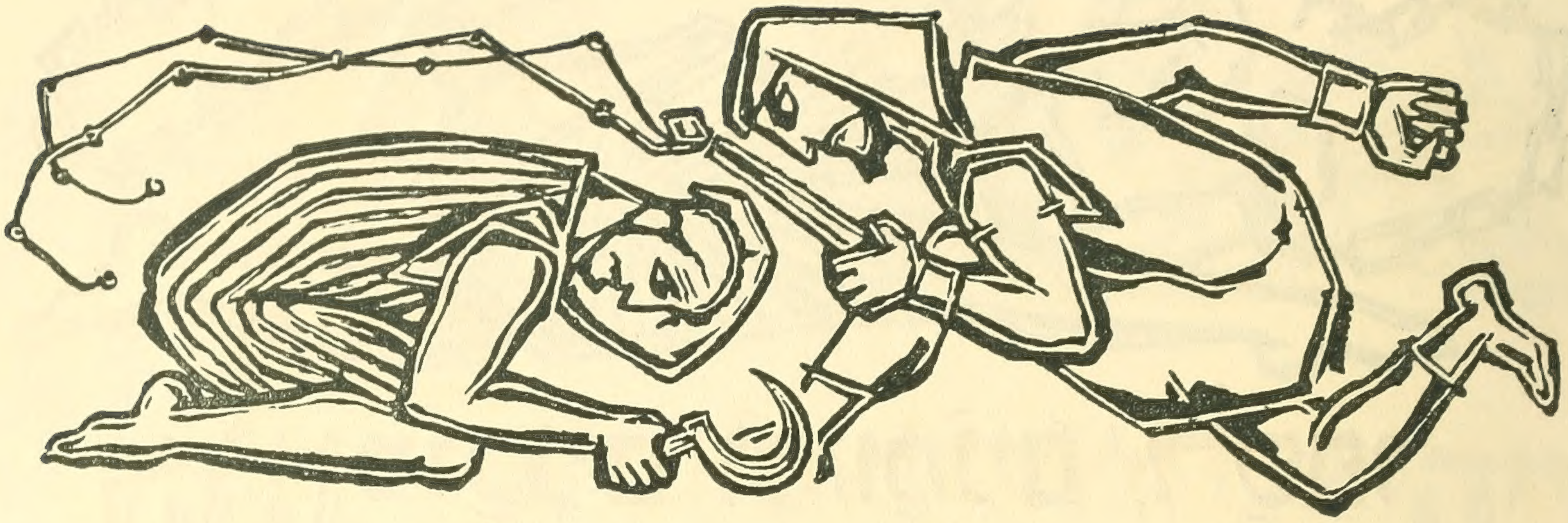

גשם

חלף וסתו עבר / והכל בעתו נוצר
לך לשלום גשם!
דודאים נתנו ריח / בגנת דודים
בא בשלום טל!
כח ברקים וצנורי שחק / עשו
שליחותם / לך לשלום
גשם!
לאוגר בקציר / גדולי חציר
בא בשלום, טל!
מריח מימיך / נשאת שפלים
ומלאו אסמיך /
לך לשלום גשם!
נעים זמירות ופרי עץ הדר
עת יעודר /
בא בשלום, טל!

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא
בארעא דמצרים

כל דכפין ייתי ויכול
כל דצריך ייתי ויפסח

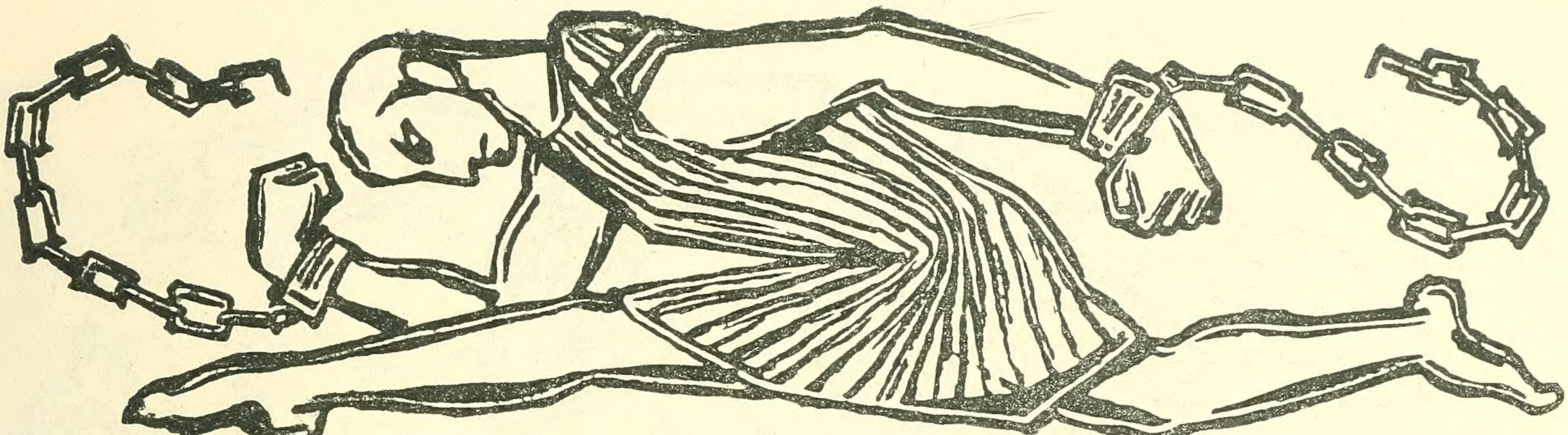
השתא - אנחנו
גאולי ישראל
לשנה הבאה
כל בית ישראל.
השתא עבדי
לשנה הבאה
בני חורין.

כוס ראשון, כוס ישועות

נשא ליציאת ישראל
מגולה לגאולה,
משעבוד מלכויות
לקוממיות בארצנו!
לחיים ולישועה!

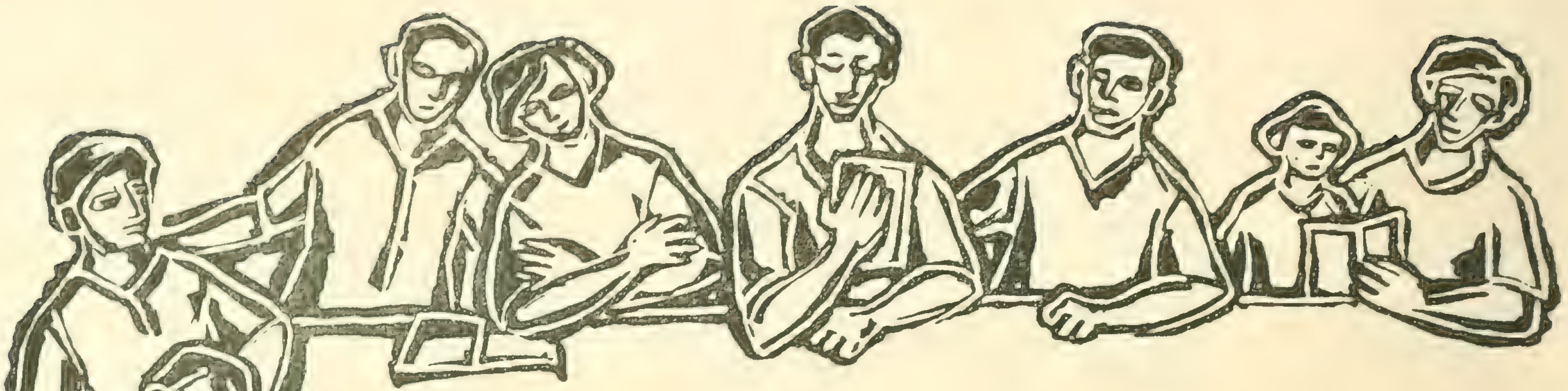

הננו מוכנים ומזומנים לספר
ביציאת מצרים מעבדות
לחרות, משעבוד לגאלה

כי גם אנו יצאנו מבית־עבדים,
מגיא הרגה ובנינו בית בל
ימוט לנדחי ישראל על אדמתם.
ואת מועד החרות נוסיף לקדש
בבית הזה, אנו ובנינו ובני־בנינו
עד עולם

על כן ניחד לילה זה מכל הלילות
ונרבה לספר בו ביציאת מצרים,
בגאלת ישראל ובשחרור כל
עם ואדם מידי עושקיו.

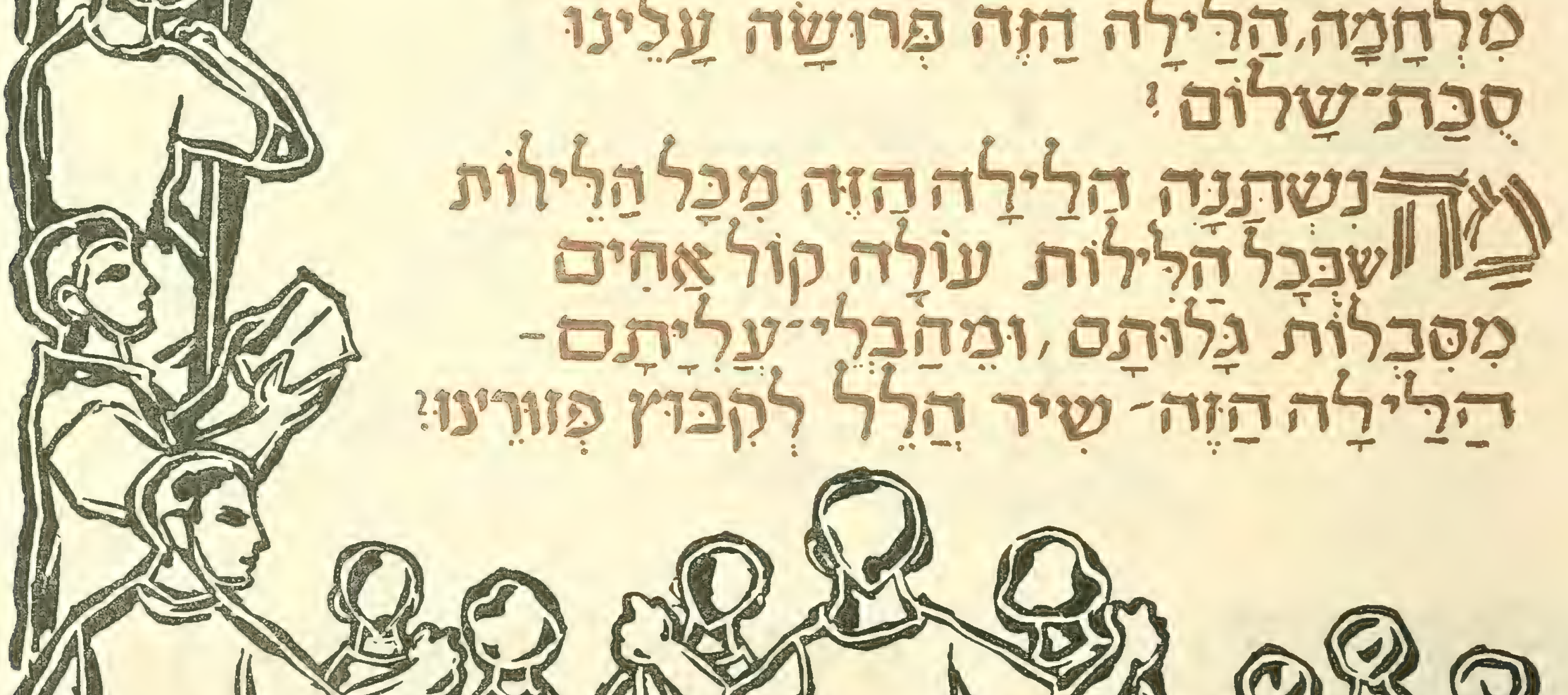

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שבכל הלילות אנו מסבין הורים
לחוד וילדים לחוד, הלילה הזה-כלנו
מסבין, הורים וילדים, אבות ובנים
גם יחד?

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות:
שבכל הלילות אנו עוסקים
בדברים מדברים שונים, הלילה הזה
כלו קדש לגאלה, זכר ליציאת מצרים!

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות:
שבכל הלילות תבעיתנו אימת
מלחמה, הלילה הזה פרושה עלינו
סכת שלום!

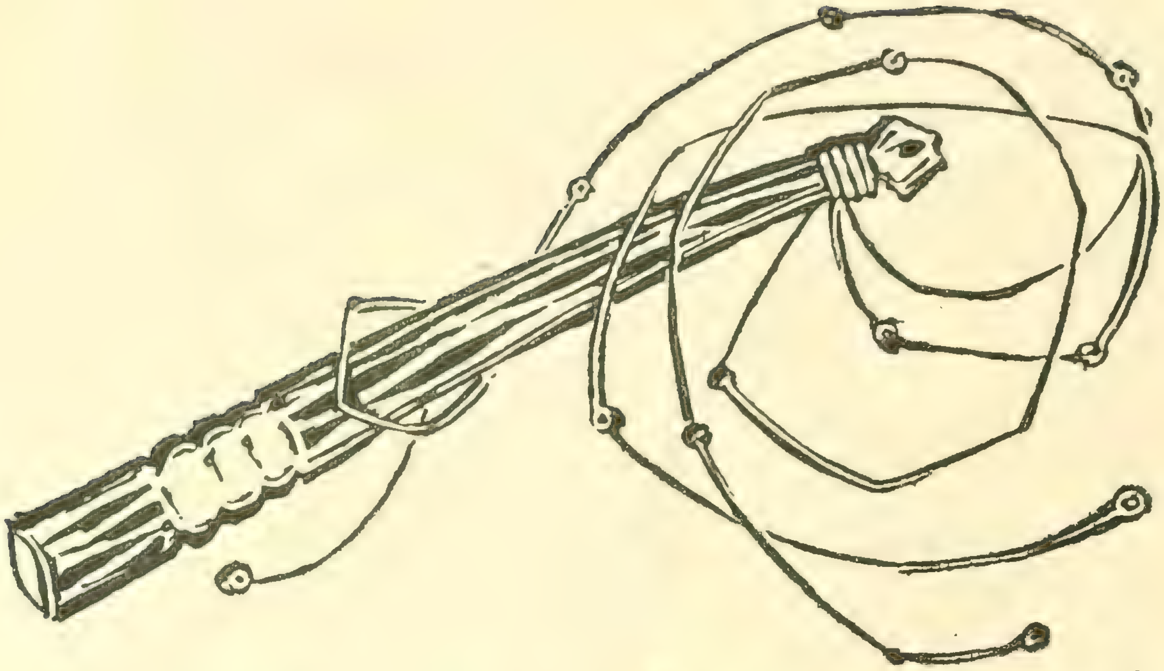
מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות
שבכל הלילות עולה קול אחים
מסבלות גלותם, ומהבלי עליתם -
הלילה הזה - שיר הלל לקבוץ פזורינו!

עֲבָדִים הָיִינוּ
לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם

ויעבידנו בפרך ונבן לו ערי מסכנות
את פתם ואת רעמסס.

ונגאל משם ונעבר ים בחרבה
וארבעים שנה נרדנו במדבר ונבא
אל ארצנו

ואלו לא יצאו אבותינו ממצרים
הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים
היינו לפרעה במצרים וכל המרבה
לספר ביציאת מצרים
הרי זה משבח.

במתי מעט ירדו
אבותינו מצרימה
ויהיו שם לגוי גדול
ועצום. ובני ישראל
פרו וירבו וישרצו ויעצמו
במאד, מאד ותמלא
הארץ אתם.
ויקם מלך חדש על מצרים
אשר לא ידע את יוסף ויאמר
אל עמו: הנה עם בני ישראל
רב ועצום ממנו, הבה נתחכמה
לו פן ירבה. וימררו את חייהם
בעבודה קשה. ויצו פרעה:

„כל הבן הילוד היאורה
תשליכהו.״ ויאנחו בני - ישראל
ותעל שועתם מן העבודה. וכאשר יענו
אתנו - כן ירבה וכן יפרץ

היו ישראל מקוששים
את הקש במדבר ורומסים
בחמר ובקש. היה הקש נוקב
את עקביהם והדם מתבוסס בחמר.
והיו המצרים מחנקים את ישראל
בקירות־בתים לבנין והיו צועקים
מתוך הבנין. והיו בנות־ישראל
נוטלות בניהן וטומנות אותם
במחילות. וכיון שמרגישים בהם המצרים,
באים להרגם ונעשה להם נס ונבלעים
בקרקע, ומביאים המצרים שורים
וחורשים על גבם ולאחר שהולכים
היו מבצבצים והולכים כעשב־השדה
וכיון שמתגדלים - באים עדרים -
עדרים לבתיהם.

ויהי בימים ההם
ויגדל משה ויצא
אל אחיו וירא
בסבלותם
ומשה היה רועה את
צאן יתרו חותנו, כהן
מדין וינהג את הצאן
אחר המדבר. וירא מלאך ד׳
אליו בלבת אש מתוך הסנה
ואמר: ראה ראיתי את עני
עמי אשר במצרים ואת
צעקתם שמעתי מפני נוגשיו
כי ידעתי את מכאוביו

ועתה לך בא מצרימה
אל הנענים ואל הנדכאים
ואמרת להם כי עבדים הם

והם לא יבינו,
כי אמללים
הם, והם
לא ידעו.

וְכִי גָדוֹל עָנְיָם וּגְדוֹלִים
מַכְאֹבֵיהֶם וְנוֹרָא לַחֲצָם·
וְהֵם לֹא יַאֲמִינוּ.

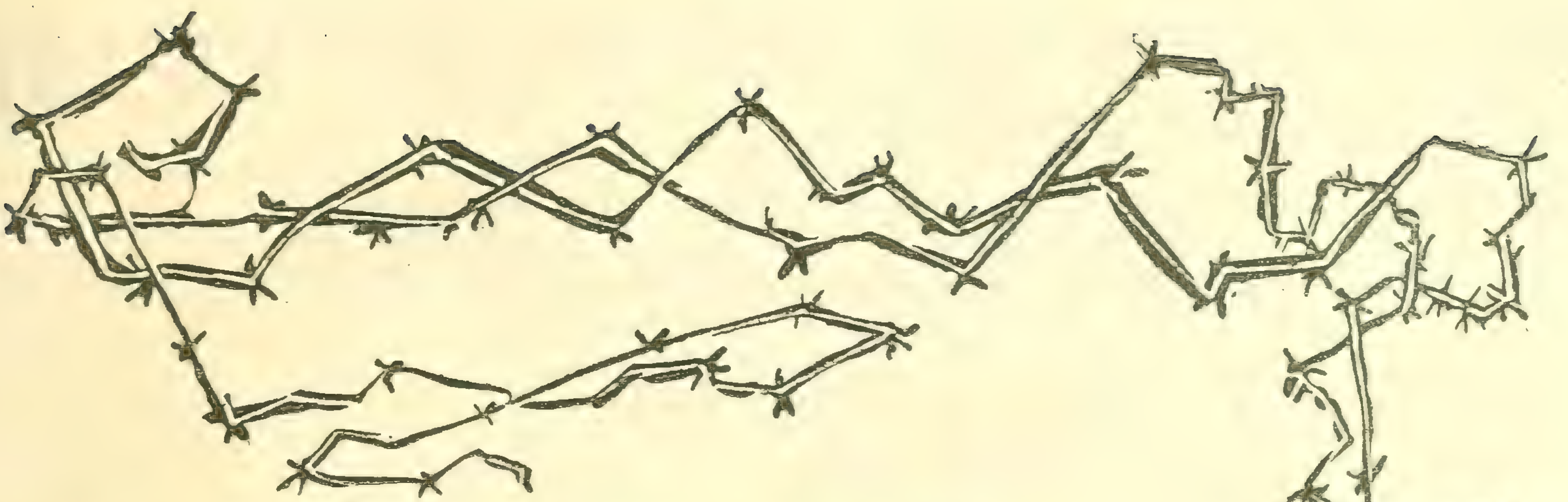
וּפָקַחְתָּ עֵינֵיהֶם בְּחֹזֶק־יָד
עַל כָּל לַחֲצָם וְעַל כָּל עָנְיָם
וְגָאַלְתָּ אוֹתָם.
וְעַם רַב יִמָּשֵׁךְ מִקֶּרֶב
אַחֶיךָ אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ
וַאֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ
וּמִקֶּרֶב כָּל הָעַם
מִסָּבִיב, אֲשֶׁר רַע
וָמַר לָהֶם וְהָיִיתָ
לְאַב הֲמוֹן אָדָם
רַב וּלְרֹאשׁ
שְׁבָטָיו וְעָשִׂיתָ
מִן הַתּוֹלָעִים אָדָם
וּמִן הָאָדָם·עָם
וּמֵעַפְרוֹת־חוֹל
—— אֶרֶץ!

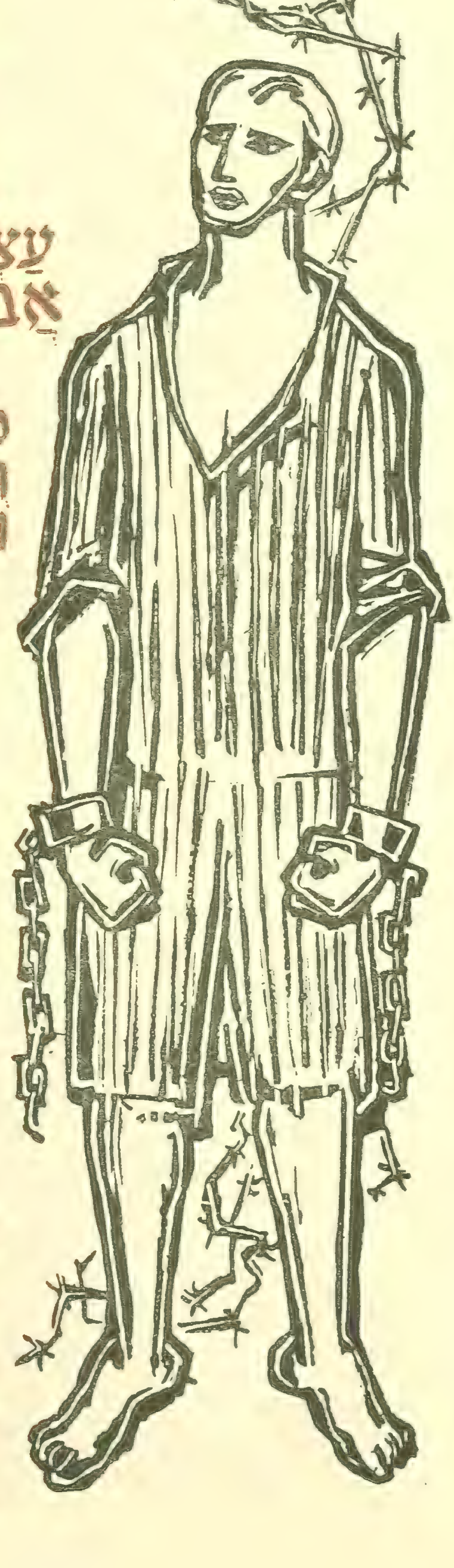
פֶּתַע פִּתְאֹם יִתְנַעֵר דּוֹר עֱזוּז וְגִבּוֹר
דּוֹר גִּבּוֹר מִלְחָמָה;
אֲנַחְנוּ גִּבּוֹרִים!
דּוֹר אַחֲרוֹן לְשִׁעְבּוּד וְרִאשׁוֹן לִגְאֻלָּה
אֲנַחְנוּ!
יָדֵנוּ לְבַדָּהּ, יָדֵנוּ הַחֲזָקָה
אֶת כֹּבֶד הָעֹל מֵעַל גְּאוֹן צַוָּארֵנוּ
פָּרְקָה
גַּם עַתָּה אִם סָגַר עָלֵינוּ מִדְבָּרוֹ
אֵל נָקָם -
כִּמְעַט נָגַע בָּנוּ שִׁיר עֱזוּז וָמֶרִי
וְנָקָם:
לַחֲרָבוֹת, לָרְמָחִים הִתְאַחֲדוּ,
הֵימִינוּ
עַל אַף הַשָּׁמַיִם וַחֲמָתָם -
הִנְנוּ וְעָלֵינוּ:
הַאֲזִינוּ!
הַסְּעָרָה גַּם הִיא קוֹרֵאת לָנוּ:
הַהִינוּ!
יִתְפָּרְקוּ הֶהָרִים, יִשְׁתַּבְּרוּ
הַגְּבָעוֹת -
אוֹ יִפְּלוּ פְּגָרֵינוּ, חֲמָרִים, חֲמָרִים
הִנְנוּ וְעָלֵינוּ!

אז ישיר משה ובני ישראל את
השירה הזאת
אשירה לד׳ כי גאה גאה
סוס ורוכבו-רמה בים
אמר אויב ארדף, אשיג
אחלק שלל
תמלאמו נפשי. אריק חרבי-
תורישמו ידי
נשפת ברוחך-כסמו ים
צללו כעופרת במים אדירים
שמעו עמים-ירגזון
חיל אחז יושבי פלשת
אז נבהלו אלופי
אדום
אילי מואב-יאחזמו רעד
נמוגו כל יושבי
כנען

זכר את היום הזה אשר יצאתם
בו ממצרים מבית עבדים

כי בכל דור ודור חיב אדם לראות
עצמו כאלו יצא הוא ממצרים, לא
אבותינו בלבד - אף אנו נגאלנו עמהם

כי בכל דור ודור עולה זעקת ישראל
ושועת העשוקים תחת יד משעבדיהם
ובכל דור ודור יחמר חרונם לפרק על
ובכל דור ודור
תפרח תקות אביב חדש,
חיים חדשים
תקות השחרור והתחיה

והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא
אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו
אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו
לכלותנו ואנו נצלים מידם

כוס שני, כוס גאולה
נשא לנתוק מוטות
עבדות במלא תבל,
לפדות עמלים,
לחיים ולגאולה!

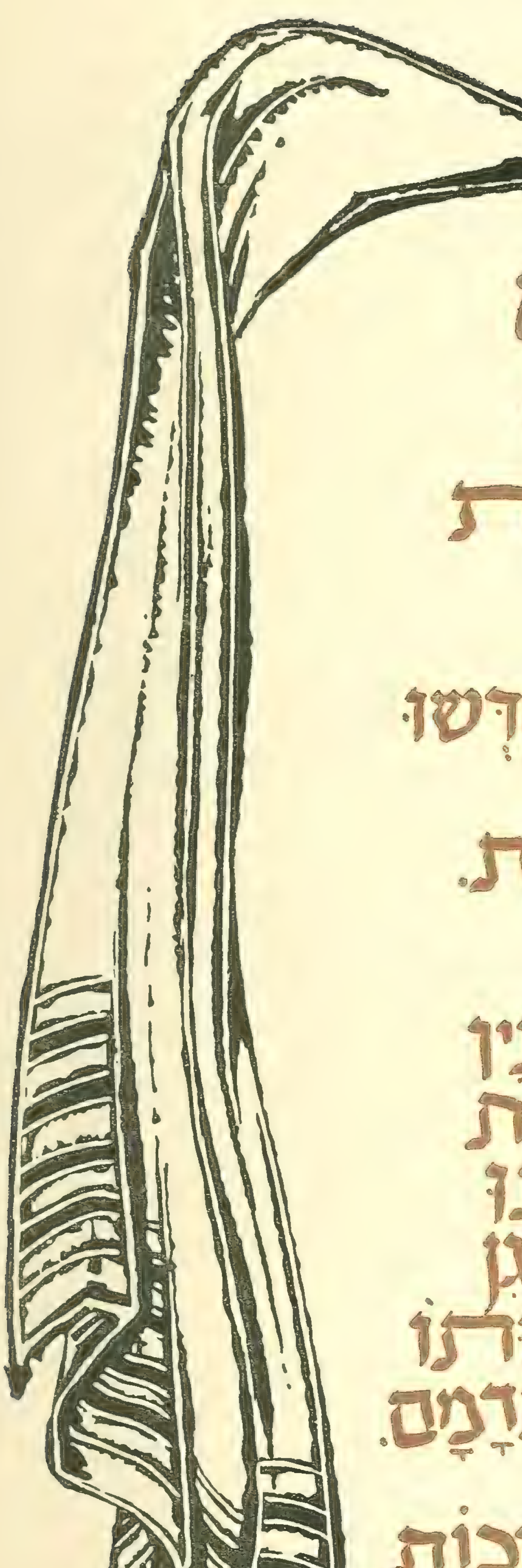

-וְהָאָרֶץ תִּשְׁקֹט. עֵין שָׁמַיִם אֹדֶמֶת
תְּעַמְעֵם לְאִטָּהּ
עַל גְּבוּלוֹת עֲשֵׁנִים
וְאֻמָּה תַּעֲמֹד-קְרוּעַת לֵב
אַךְ נוֹשֶׁמֶת
לְקַבֵּל אֶת הַנֵּס
הָאֶחָד וְאֵין שֵׁנִי
הִיא לַטֶּקֶס תִּכּוֹן, הִיא תָּקוּם
לְמוּל סַהַר
וְעָמְדָה טֶרֶם יוֹם, עוֹטָה חַג
וְאֵימָה
-- אָז מִנֶּגֶד יֵצְאוּ נַעֲרָה וָנַעַר
וְאַט אַט יִצְעֲדוּ הֵם אֶל מוּל הָאֻמָּה
לוֹבְשֵׁי חוֹל וַחֲגוֹר וְכִבְדֵי נַעֲלַיִם
בַּנָּתִיב יַעֲלוּ הֵם,
הָלֹךְ וְהַחְרֵשׁ,
לֹא הֶחֱלִיפוּ בִּגְדָם, לֹא מָחוּ עוֹד
בַּמַּיִם
אֶת עִקְּבוֹת יוֹם הַפֶּרֶךְ
וְלֵיל קַו הָאֵשׁ.
עֲיֵפִים עַד בְּלִי קֵץ, נְזִירִים מִמַּרְגֹּעַ
וְנוֹטְפִים טַלְלֵי נְעוּרִים עִבְרִיִּים --
דֹּם הַשְּׁנַיִם יִגְּשׁוּ.
וְעָמְדוּ לִבְלִי נֹעַ,
וְאֵין אוֹת, אִם חַיִּים הֵם
אוֹ יְרוּיִים.
אָז תִּשְׁאַל הָאֻמָּה,
שְׁטוּפַת דֶּמַע וָקֶסֶם
וְאָמְרָה: מִי אַתֶּם? וְהַשְּׁנַיִם,
שׁוֹקְטִים
יַעֲנוּ לָהּ: אֲנַחְנוּ מַגַּשׁ הַכֶּסֶף
שֶׁעָלָיו לָךְ נִתְּנָה
מְדִינַת הַיְּהוּדִים.

*

כַּךְ יֹאמְרוּ וְנָפְלוּ לְרַגְלֶיהָ
עוֹטְפֵי-צֵל
וְהַשְּׁאָר יְסֻפַּר בְּתוֹלְדוֹת יִשְׂרָאֵל.

יזכר את רבבות הנשמות של
אחינו ואחיותינו אשר נכרתו
בלא עתם, אשר נפלו במערכות
הקרב ואשר אבדו תחת
החרבות ועיי המפלת.
אשר הרימו את נס המרד ויקדשו
את שם ישראל, בלחמם
ובנפלם בין חומות הגטאות.

יזכר
עם ישראל את הטובים בבניו
ברי-לב וטהורי-חזון ראשית
אוננו בארץ ושארית נחלתנו
מן הגולה, שאחזו בנשק להגן
על כבוד ישראל, על עצמאותו
וחרותו והרוו את אדמתו בדמם.
יזכר עם ישראל
את כל שנספו במערכות
גאולתו ובמותם
צוו לנו
את החיים

למען ציון לא אחשה ולמען
ירושלים לא אשקט, עד יצא
כנגה צדקה וישועתה
כלפיד יבער. וראו גוים
צדקך וכל מלכים כבודך. לא
יאמר לך עוד עזובה
ולארצך לא יאמר עוד
שממה

על חומותיך ירושלים
הפקדתי שומרים
כל היום וכל הלילה, תמיד
לא יחשו

אל דמי לכם
ואל תתנו דמי לו
עד יכונן ועד ישים
ירושלים
תהלה
בארץ

שים שלום ופרש סכת
שלום על ישראל
ועל העולם כלו

וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם
לְמַזְמֵרוֹת: לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גּוֹי
חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה!

וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ
בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ.

וְגָר זְאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם גְּדִי יִרְבָּץ
וְעֵגֶל וּכְפִיר עִם מְרִיא יַחְדָּו
וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם.

כּוֹס שְׁלִישִׁי, כּוֹס נֶחָמָה
נִשָּׂא לִשְׁלוֹם שְׁאֵרִית
יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁלוֹם
הָעַמִּים. יְהִי
שָׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ
שַׁלְוָה בְּאָהֳלֵנוּ
לַחַיִּים וּלְשָׁלוֹם

הַדֶּרֶךְ אֵלֵינוּ אַכְזָר וְנִפְתָּל
בּוֹאֲךָ הַמִּישׁוֹר - וְהַדֶּרֶךְ הִיא
הָרָה,
יִמָּלְאוּ, יִמָּלְאוּ רָאשֵׁינוּ טַל
לֹא תִבָּגֵד בִּרְכַּת הַזֶּרַע!

לֹא בָּאנוּ הֲלוֹם לְשַׁחֵת אֲמָרִים
צֻוִּינוּ: חֲרֹשׁ
וְהַחֲרֵשׁ
וֶאֱגֹר־נָא!
וּרְאֵה הַשָּׂדֶה: עֳמָרִים,
עֳמָרִים
בְּנָסְעַ קְרוֹנֵנוּ
הַגֹּרְנָה.

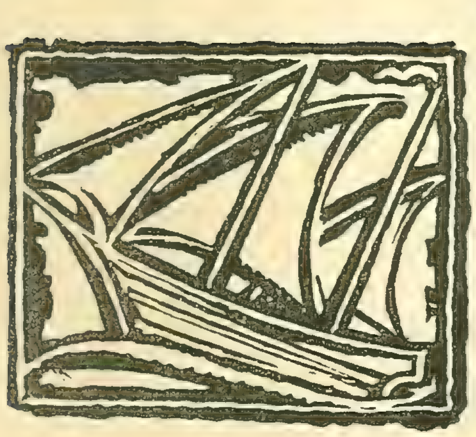

הָיְתָה עָלַי יַד ד' וַיּוֹצִיאֵנִי בְרוּחַ ד' וַיְנִיחֵנִי
בְּתוֹךְ הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה
עֲצָמוֹת. וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם
סָבִיב סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל
פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד. וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן אָדָם, הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה? וָאֹמַר
ד' אֱלֹהִי, אַתָּה יָדָעְתָּ! וַיֹּאמֶר אֵלַי: הִנָּבֵא עַל
הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם: הָעֲצָמוֹת
הַיְבֵשׁוֹת, שִׁמְעוּ דְּבַר ד': כֹּה אָמַר ד' אֱלֹהִי לָעֲצָמוֹת
הָאֵלֶּה, הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם
וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר
וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם.
וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי, וַיְהִי קוֹל כְּהִנָּבְאִי, וְהִנֵּה
רַעַשׁ, וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת, עֶצֶם אֶל עַצְמוֹ. וְרָאִיתִי
וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם
עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם.
וַיֹּאמֶר אֵלַי: הִנָּבֵא אֶל הָרוּחַ, הִנָּבֵא
בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ:
כֹּה אָמַר ד' אֱלֹהִי: מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי
הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ.
וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ
וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל רַגְלֵיהֶם, חַיִל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד.
וַיֹּאמֶר אֵלַי: הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה, כָּל בֵּית־יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה הִנֵּה אֹמְרִים: יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה
תִקְוָתֵנוּ, נִגְזַרְנוּ לָנוּ. לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם:
כֹּה אָמַר ד' אֱלֹהִי: הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ אֶת קִבְרוֹתֵיכֶם
וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם
עַמִּי וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל אַדְמַת
יִשְׂרָאֵל, וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם
וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי
אֶתְכֶם עַל
אַדְמַתְכֶם.

ולקחתי אתכם מן
הגוים וקבצתי אתכם
מכל הארצות

וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם
אֶל אַדְמַתְכֶם

וְנָתַתִּי בָּכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה
אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא
אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב. וְהִרְבֵּיתִי אֶת פְּרִי
הָעֵץ וּתְנוּבַת־הַשָּׂדֶה, לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא
תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַּת־רָעָב בַּגּוֹיִם.
וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחֳרָבוֹת
וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר
הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל עוֹבֵר. וְאָמְרוּ
הַלֵּזוּ הַנְּשַׁמָּה, הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן
וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת וְהַנְּשַׁמּוֹת
וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃

בְּשׁוּב ד׳ אֶת שִׁיבַת
צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחוֹלְמִים
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ
וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אָז

יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
הִגְדִּיל ד׳ לַעֲשׂוֹת
עִם אֵלֶּה. הָלֹךְ
יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא
מֶשֶׁךְ הַזָּרַע. בֹּא
יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא
אֲלֻמּוֹתָיו

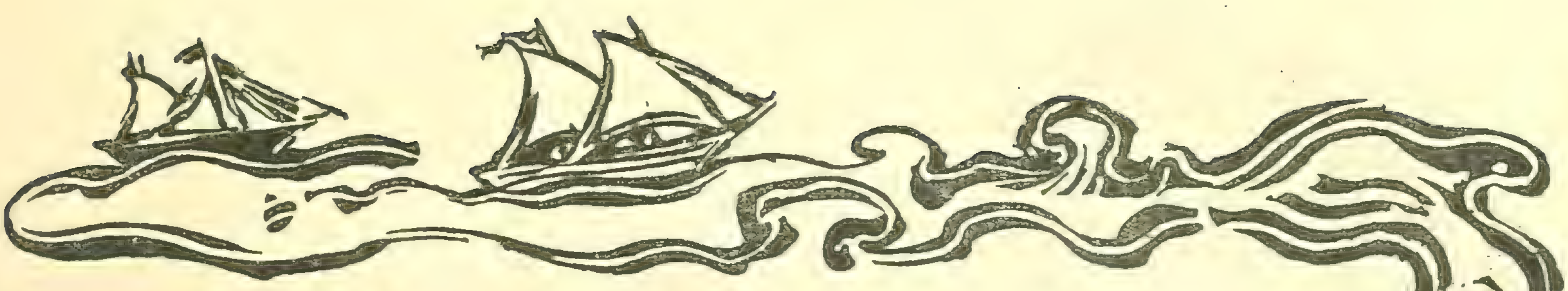
הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ
צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי
אָרֶץ, בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה
וְיֹלֶדֶת יַחְדָּיו. קָהָל גָּדוֹל
יָשׁוּבוּ הֵנָּה. בִּבְכִי יָבֹאוּ
וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם.

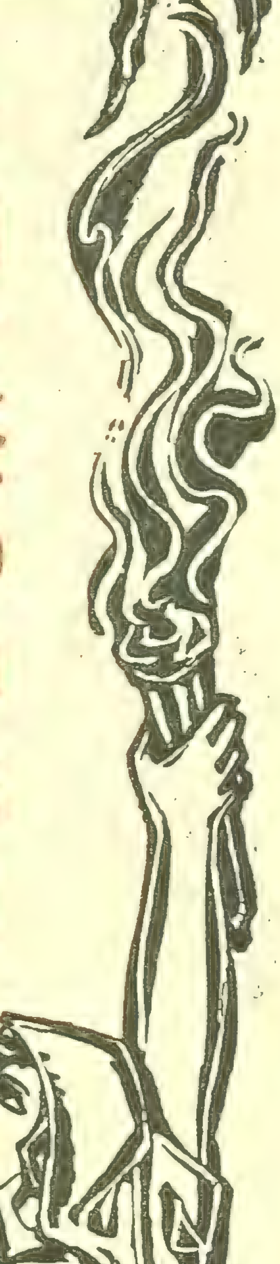
אוֹלִיכֵם אֶל
נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ
יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ

אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה
בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים
וּזְקֵנִים - יַחְדָּו

וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם
לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים
וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם

שאי סביב עיניך וראי כלם
נקבצו באו לך בניך מרחוק
יבאו ובנותיך על צד תאמנה
אז תראי ונהרת ופחד ורחב
לבבך מי אלה
כעב תעופינה וכיונים אל
ארבותיהן. כי לי איים יקוו
ואניות תרשיש להביא בניך
מרחוק ופתחו שעריך
תמיד יומם ולילה
לא יסגרו.

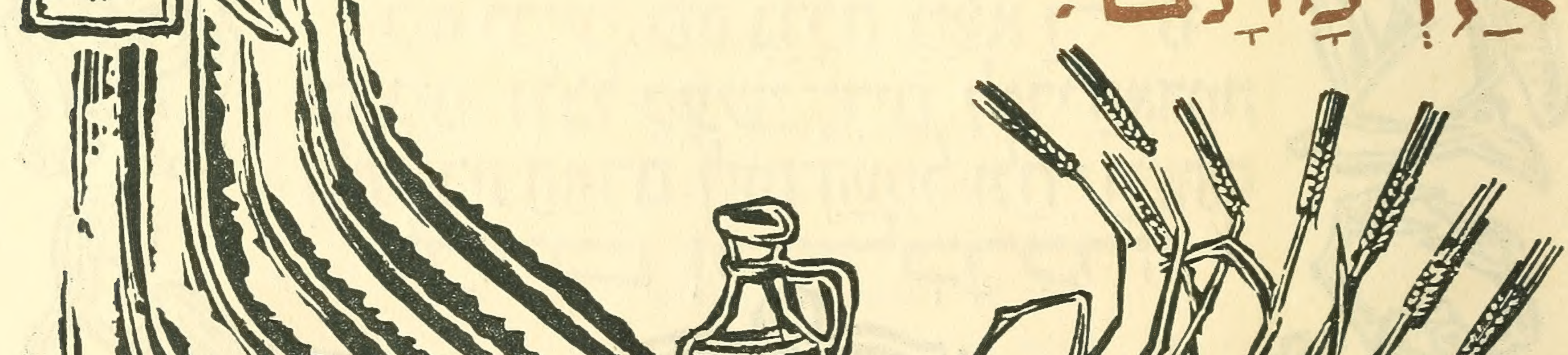

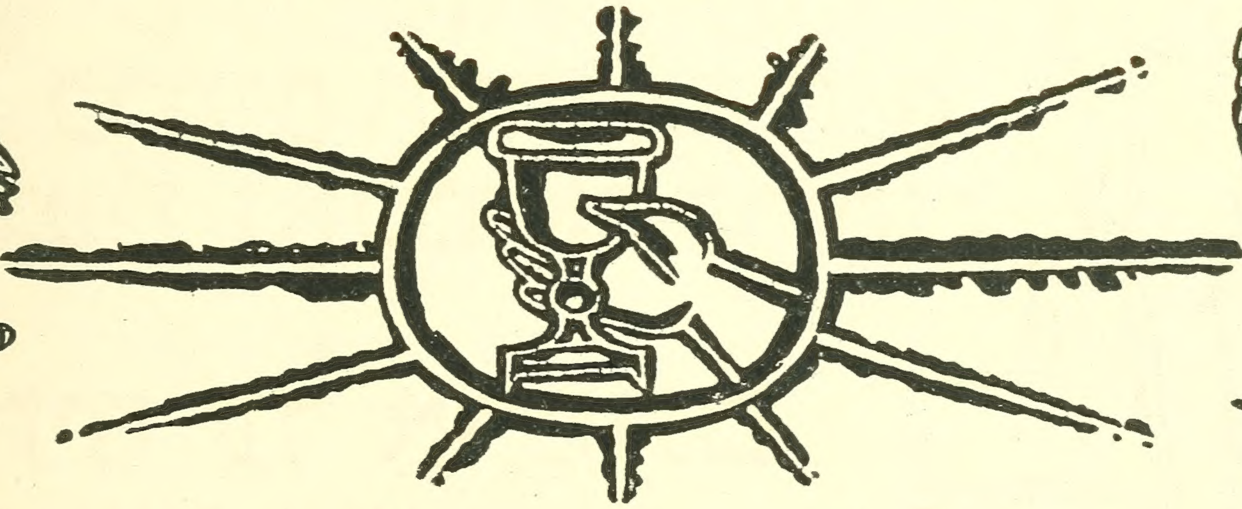
הִנֵּה יָמִים בָּאִים
וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר
וְדוֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמוֹשֵׁךְ הַזָּרַע
וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס
וְכָל הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה

וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ,
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם,
וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיהֶם,

וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם
וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל
אַדְמָתָם.

נברך על הגפן ועל פרי־הגפן
ועל ארץ־חמדה, טובה ורחבה
לאכל מפריה ולשבע מטובה.
נברך על אשר נגאלנו והגענו
ללילה זה, לשמח ולגיל ולהסב
בו יחד. כן נגיע למועדים
ולרגלים הבאים לקראתנו
בשלום, שמחים בבנין וששים
בעבודה ונשיר שיר חדש על
גאלתנו ועל פדות נפשנו.

חסל סדר פסח כהלכתו!
כוס רביעי, כוס ברכה. נשא לנו
ולבנינו ולכל מעשי־ידינו, לפרי האדמה
ולתנובת־האדם, ליום־העמל ולחיי השתוף
לחיים ולברכה!

מקורות

א. אביב

החודש הזה / שמות י״ב
הנה הסתיו עבר / שיר השירים ב׳
נצא השדה / שיר השירים ז׳, י״ב
כתנות פסים / אבן עזרא
הגשם חלף / מפיוטי יוסי בן יוסי
הא לחמא עניא / עריכה חדשה
הננו מוכנים / עריכה חדשה
מה נשתנה / ע״פ המסורה

ב. יציאת מצרים

עבדים היינו / ע״פ המסורה
במתי מעט / שמות א׳
היו בני ישראל / מספר האגדה
ויהי בימים ההם / שמות א׳
פתע פתאום / ח. נ. ביאליק: מתי מדבר
אז ישיר משה / שמות, שירת הים
זכור את היום / עריכה חדשה
והארץ תשקוט / נ. אלתרמן: מגש הכסף
נזכור / עריכה חדשה
למען ציון לא אחשה / ישעיהו ס״ב

ג. שלום

שים שלום / מתפילות ראש־השנה
והיה באחרית הימים / ישעיהו ב׳, י״א
הדרך אלינו / א. שלונסקי: על מלאת
היתה עלי יד ד׳ / יחזקאל ל״ז

ד. קבוץ גלויות

ולקחתי / יחזקאל ל״ו
בשוב ד׳... / תהילים קכ״ו
הנני מביא אותם / ירמיהו ל״א
שאי סביב עיניך / ישעיהו ס׳
הנה ימים באים / עמוס ט׳
נברך על הגפן / ע״פ המסורה

הוצא ע״י ועדת החגים של הקיבוץ הארצי השומר הצעיר וספרית פועלים /
כתב: מ. אמיתי / עטורים: שרגא ווייל / גלופות: צינקוגרפיה רנדזונסקי תל־אביב /
דפוס השומר הצעיר, מרחביה